

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کدگذاری علل مرگ و میر بر اساس کتاب ۱۰ - ICD

تهیه کننده: غزال اعظمی
کارشناس آمار و مدارک پزشکی بیمارستان قائم
شهرستان کرج
(با نظارت کارشناس مسئول نظام ثبت مرگ و میر استان
البرز)
برگرفته از کتاب "کدگذاری علل زمینه ای مرگ و میر"
نوشته: "یوسف مهدی پور"

دستورالعمل های صدور گواهی فوت و قوانین کدگذاری آنها

در سال ۱۹۷۶ بیستمین مجمع جهانی بهداشت علل مرگ و میر ثبت شده در گواهی های فوت را به صورت زیر تعریف نمود:

«علل مرگ عبارت است از تمام بیماری ها، وضعیت های بیماری زا، یا صدماتی که مستقیماً منجر به مرگ شده اند و یا در ایجاد مرگ سهمیه بوده اند و همچنین تمام شرایط دیگر از قبیل حوادث یا خشونت هایی که چنین صدماتی را به وجود می آورند جزء علل مرگ محسوب می شوند»

این تعریف علائم و نشانه ها و روش فوت نظیر نارسایی قلبی یا نارسایی تنفسی را در بر نمی گیرد

از نقطه نظر پیشگیری از مرگ ضروری است که زنجیره حوادث به چند قسمت شکسته شود یا روند درمان به چند بخش تجزیه گردد. موثرترین هدف بهداشت عمومی پیشگیری از عملکرد علت تسریع کننده مرگ است. برای دست یافتن به این هدف، علت زمینه ای مرگ عبارت است از:

«۱- بیماری یا صدمه ای که شروع کننده زنجیره وقایع ناخوشی بوده و مستقیماً منجر به مرگ فرد شده است یا ۲- شرایط حادثه یا خشونت‌هایی که منجر به ایجاد حادثه مرگبار شده است»

زمانی که تنها یک علت مرگ در گواهی فوت گزارش شود این علت را برای جدول بندی استفاده نمایید، اما وقتی بیش از یک علت مرگ در گواهی فوت گزارش شود، اولین قدم در انتخاب علت زمینه ای، تعیین علت آغازین مرگ با استفاده از اصل عمومی یا قوانین انتخاب ۱، ۲ و ۳ است که بایستی به طور صحیح در آخرین خط بخش یک گواهی ثبت گردد.

در برخی شرایط ICD این امکان را ایجاد می کند که علت آغازین مرگ با یک وضعیت مناسب تر دیگر برای بیان علت زمینه ای در جدول بندی جایگزین شود. برای مثال ممکن است تعدادی رده برای ترکیب چند وضعیت وجود داشته باشد، یا ممکن است دلایل اپیدمیولوژیکی برای ترجیح دادن وضعیتی به سایر وضعیت های گواهی وجود داشته باشد.

قدم بعدی در انتخاب علت زمینه ای مرگ این است که آیا یکی از قوانین تغییر و تعدیل A-F بکار میرود یا بیشتر؟

همچنین اگر علت آغازین مرگ یک جراحی یا دیگر اثرات علل خارجی قابل طبقه بندی در فصل ۱۹ باشد، شرایط یا عامل خارجی که آن وضعیت صدمه را بوجود آورده است باید به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کدی از رده های ۷۸۹-۷۰۱ به آن اختصاص یابد.

قوانین انتخاب علت آغازین مرگ

توالی (Sequence):

واژه (sequence) یا توالی به دو یا چند وضعیت ثبت شده بر روی خطوط متوالی گواهی فوت اطلاق میشود، به طوری که هر وضعیت ثبت شده روی هر خط بتواند به صورت قابل قبولی علت وضعیت ثبت شده خط بالایی خود باشد:

- Example ۱: A
- (a) Bleeding of esophageal varices
 - (b) portal hypertention
 - (c) Liver Cirrhosis
 - (d) Hepatitis B

توضیح: در گواهی فوق هیپاتیت ب به عنوان علت آغازین زنجیره مرگ در لاین d ثبت شده که میتواند علت لاین بالایی خود یعنی سیروز کبدی باشد، به همین شکل سیروز کبدی میتواند علت فشار خون پورتال بوده و فشار خون پورتال میتواند باعث خونریزی واریس های مری گردد، در نهایت این خونریزی باعث فوت فرد شده است. لذا یک توالی قابل قبول از پایین به بالا تشکیل شده است.

قانون عمومی (General principle)

بر اساس این قانون وقتی بیش از یک وضعیت در گواهی فوت ثبت شده باشد، تنها وضعیت ثبت شده در آخرین خط بخش یک را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب کنید، اگر آن وضعیت بتواند علت بوجود آورنده تمام وضعیت های ثبت شده در خطوط بالایی خودش باشد.

قانون انتخاب علت زمینه ای مرگ

قانون یک:

اگر اصل عمومی کاربرد نداشته باشد، و برای اولین وضعیت ثبت شده روی گواهی یک توالی وجود داشته باشد، علت آغاز کننده این توالی را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید. حال اگر بیش از یک توالی مختوم به اولین وضعیت ذکر شده (روی لاین a) وجود داشته باشد، علت آغازین اولین توالی را که می تواند اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a را بوجود آورد به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

قانون دو:

اگر هیچ توالی مختوم به اولین وضعیت ثبت شده در گواهی فوت (لاین a) وجود نداشته باشد، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

قانون سه:

اگر وضعیت انتخاب شده توسط قانون عمومی یا قوانین یک و دو به وضوح خودش پیامد مستقیم وضعیت دیگری باشد، خواه این وضعیت در بخش A گواهی یا در بخش B گواهی ثبت شده باشد، در این صورت همین وضعیت اولیه را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

برخی ملاحظات در قوانین انتخاب:

در گواهی فوتی که به طور مناسب تکمیل شده است، علت آغازین توالی مرگ در آخرین خط بخش A گواهی ثبت خواهد گردید، و وضعیت های دیگر (در صورت وجود) که در نتیجه این علت اولیه بوجود آمده اند، در بالای آن به ترتیب صعودی قرار خواهند گرفت.

Example ۲: A ↑ (a)uremia
(b)hydronephrosis
(c)retention of urine
(d)hypertrophy of prostate

Example ۳: A (a)bronchopneumonia
(b)chronic bronchitis
B chronic myocarditis

در گواهی فوتی که به طور مناسب تکمیل شده باشد، اصل عمومی کاربرد دارد. با وجود این، اگر گواهی فوت به طور صحیح تکمیل نشده باشد، اصل عمومی ممکن است هنوز کاربرد داشته باشد به طوری که تنها وضعیت ثبت شده در آخرین خط بخش A گواهی بتواند بوجود آورنده تمامی وضعیت های ثبت شده بالای خود باشد، حتی اگر وضعیت های ثبت شده بالای آن به ترتیب علی صحیحی ثبت نشده باشند.
به مثال زیر توجه نمایید:

Example ۴: A (a) Generalized metastases
(b) bronchopneumonia
(c) lung cancer

توضیح: در این گواهی کانسر ریه به عنوان علت زمینه ای انتخاب میشود چراکه میتواند هر دو وضعیت بالایی خود را ایجاد کند، ولی در ثبت علل ترتیب ثبت رعایت نشده است.

در دو مورد قانون عمومی کاربرد نخواهد داشت:

۱- وقتی بیش از یک وضعیت در آخرین خط بخش A گواهی ثبت شده باشد یا

۲- وقتی که تک وضعیت ثبت شده در آخرین خط نتواند وضعیت های بالای خود را ایجاد

نماید هایی از قانون عمومی و قوانین انتخاب علت زمینه ای مرگ
قانون عمومی (General principle)

بر اساس این قانون، وقتی بیش از یک وضعیت در گواهی فوت ثبت شده باشد، تنها وضعیت ثبت شده در آخرین خط بخش A را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب کنید اگر آن وضعیت بتواند علت بوجود آورنده تمام وضعیت های ثبت شده در خطوط بالایی خود باشد.

Example ۵: A (a) Abscess of lung
(b) Labor pneumonia

توضیح: در این گواهی labor pneumonia را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید و کد J۱۸.۱ را اختصاص دهید. پنومونی مربوط به لوب های ریه میتواند آبسه ریه را ایجاد کند و توالی آن پذیرفته شده است.

- Example ۶: A (a)hepatic failure
(b)bile duct obstruction
(c)carcinoma of head of pancreas

توضیح: در این گواهی کارسینوما سر پانکراس می تواند انسداد در مجاری صفراوی ایجاد کند و این انسداد می تواند نارسایی کبدی را ناشی شود، لذا کارسینوما سر پانکراس به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد C۲۵.۰ به آن اختصاص می یابد.

- Example ۷: A (a)cerebral hemorrhage
(b)hypertention
(c)chronic pyelonephritis
(d)prostatic adenoma

توضیح: در این گواهی آدنوما پروستات می تواند علل بالایی خودش را ایجاد نماید لذا این وضعیت به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد N۴۰ به آن اختصاص میابد.

- Example ۸: A (a)traumatic shock
(b)multiple fracture
(c)pedestrian hit by truck (traffic accident)

توضیح: در این گواهی حادثه ترافیکی و تصادف با وسیله نقلیه باعث شکستگی های متعدد و نهایتا شوک در فرد شده است لذا این تصادف به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد V۰۴.۱ به آن اختصاص میابد.

Example ۹: A (a) bronchopneumonia

B secondary anemia and chronic lymphatic leukemia

توضیح: در این پرونده فقط یک وضعیت در لاین a ثبت شده و هیچگونه توالی وجود ندارد، لذا بر اساس قانون عمومی همان تک وضعیت ثبت شده روی لاین a به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب شده و کد J۱۸.۰ به آن اختصاص میابد. ولی در این گواهی قانون ۳ کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۲۵ توضیح آن آمده است.

قانون یک:

اگر اصل عمومی کاربرد نداشته باشد، و برای اولین وضعیت ثبت شده روی گواهی فوت یک توالی وجود داشته باشد، علت آغاز کننده این توالی را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید. حال اگر بیش از یک توالی مختوم به اولین وضعیت ذکر شده (روی لاین a) وجود داشته باشد، علت آغازین اولین توالی را که می تواند اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a را بوجود آورد به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

Example ۱۰: A (a) bronchopneumonia

(b) cerebral infarction and hypertensive heart disease

توضیح: در این گواهی دو توالی وجود دارد: ۱- انفارکتوس مغزی که برونکوپنومونی را ایجاد می نماید و ۲- بیماری فشار خونی قلب که برونکوپنومونی را ایجاد می نماید. حال چون دو توالی وجود دارد لذا قانون عمومی کاربرد ندارد. بر اساس قانون یک انفارکتوس مغزی به عنوان علت آغازین اولین توالی به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب شده و کد ۱۶۳.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۱۱ : A (a)esophageal varices and congestive heart failure
(b)chronic rheumatic heart disease and cirrhosis of liver

توضیح: در این پرونده در هر دو لاین دو وضعیت ثبت شده است. ولی اولین وضعیت ثبت شده در لاین a را (واریس مری) فقط سیروز کبدی می تواند ایجاد نماید (علت دوم ثبت شده در لاین b) و بیماری رماتیسمی مزمن قلب نمی تواند واریس مری را ایجاد نماید. لذا توالی سیروز کبدی منجر به واریس مری پذیرفته شده است و سیروز کبدی به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد ۷۴.۶k به آن اختصاص می یابد.

Example ۱۲: A (a)acute myocardial infarction
(b)atherosclerotic heart disease
(c)influenza

توضیح: در این گواهی توالی پذیرفته شده بیماری آترواسکلروز قلب منجر به انفارکتوس حاد میوکارد میباشد و آنفلانزا نمی تواند بیماری آترواسکلروز قلبی را ایجاد نماید و شروع کننده توالی مرگ باشد. لذا بیماری آترواسکلروز قلب به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد ۱۲۵.۱ به آن اختصاص می یابد. البته در این گواهی قانون C کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۴۴ توضیح آن آمده است.

Example ۱۳: A (a)pericarditis

(b)Uraemia and pneumonia

a توضیح: در این گواهی دو توالی وجود دارد که می توانند اولین وضعیت ثبت شده روی لاین را بوجود آورند: ۱- اورمی منجر به پری کاردیت ۲- پنومونی منجر به پری کاردیت. لذا بر اساس قانون یک علت آغازین اولین زنجیره یعنی اورمی به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد N۱۹ به آن اختصاص می یابد. ولی در این گواهی قانون D کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۵۹ توضیح آن آمده است.

Example ۱۴: A (a)cerebral infarction and hypostatic pneumonia

(b)hypertension and diabetes

(c)atherosclerosis

a توضیح: در این گواهی دو توالی وجود دارد که می توانند اولین وضعیت ثبت شده روی لاین را بوجود آورند: ۱- آترواسکلروز منجر به فشار خون منجر به انفارکتوس مغزی و ۲- دیابت منجر به انفارکتوس مغزی. لذا بر اساس قانون یک علت آغازین اولین زنجیره یعنی آترواسکلروز به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد I۷۰.۹ به آن اختصاص می یابد. ولی در این گواهی قانون C کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۴۵ توضیح آن آمده است.
قانون دو:

اگر هیچ توالی مختوم به اولین وضعیت ثبت شده در گواهی فوت (لاین a) وجود نداشته باشد، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

Example ۱۵: A (a)pernicious anemia and gangrene of foot
(b)atherosclerosis

توضیح: در این گواهی هیچ توالی و زنجیره ای وجود ندارد. بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی آنمی پرنیسیوس به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد D۵۱.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۱۶: A (a)rheumatic and atherosclerotic heart disease

توضیح: در این گواهی هیچ توالی و زنجیره ای وجود ندارد و هر دو وضعیت در یک لاین گزارش شده اند، لذا بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی بیماری روماتیسمی قلب به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد I۰۹.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۱۷: A (a)fibrocystic disease of the pancreas
(b)bronchitis and bronchiectasis

توضیح: در این گواهی هیچگونه توالی و زنجیره ای تشکیل نشده و هیچکدام از دو وضعیت لاین b نمی توانند وضعیت ثبت شده در لاین a را بوجود آورند لذا بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی بیماری فیبروکیستیک پانکراس به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد E۸۴.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۱۸: A (a)senility and hypostatic pneumonia
(b)rheumatoid arthritis

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن آرتریت روماتوئید منجر به پنومونی هیپوستاتیک میباشد ولی چون پنومونی هیپوستاتیک به عنوان اولین وضعیت لاین a ثبت نشده لذا این توالی رد می شود. و چون توالی دیگری نداریم که اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی پیری را بوجود آورد، لذا بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی پیری را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد R۵۴ به آن اختصاص می یابد. ولی در این گواهی قانون A کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۳۲ توضیح آن آمده است.

Example ۱۹: A (a)bursitis and ulcerative colitis

توضیح: در این گواهی هیچگونه توالی و زنجیره ای وجود ندارد و هر دو وضعیت در یک لاین گزارش شده اند، لذا بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی بورسیت به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد M۷۱.۹ به آن اختصاص می یابد. ولی در این گواهی قانون B کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۴۰ توضیح آن آمده است.

Example ۲۰: A (a)acute nephritis ,scarlet fever

توضیح: در این گواهی هیچگونه توالی و زنجیره ای وجود ندارد و هر دو وضعیت در یک لاین گزارش شده اند، لذا بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی نفریت حاد به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد N۰۰- به آن اختصاص می یابد. ولی در این گواهی قانون سه کاربرد دارد و علت زمینه ای انتخاب شده عوض خواهد شد که در مثال ۲۷ توضیح آن آمده است.

قانون سه:

اگر وضعیت انتخاب شده توسط قانون عمومی یا قوانین یک و دو به وضوح خودش پیامد مستقیم وضعیت دیگری باشد، خواه این وضعیت در بخش A گواهی یا در بخش B گواهی ثبت شده باشد، در این صورت همین وضعیت اولیه را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمائید.

پیامدهای مستقیم پذیرفته شده از دیگر وضعیت ها (رابطه علت و معلولی دارند)

۱- سارکوما کارپوسی، تومور بورکیت و تمامی سرطان های بدخیم مربوط به بافت های لنفاوی و خون ساز از قبیل لوسمی ها، بیماری هوچکین، لنفوم غیر هوچکینی و ... که قابل طبقه بندی در رده های C۴۶.۰ و C۸۱-C۹۶ هستند را می توان به عنوان نتایج و پیامد های مستقیم و پذیرفته شده بیماری HIV در نظر گرفت. البته برای دیگر انواع سرطان های بدخیم این ارتباط پذیرفته شده نیست.

۲- تمامی بیماری های عفونی قابل طبقه بندی در رده های A۰۰-B۱۹ و B۲۵-B۴۹ و B۵۸-B۶۴ و J۱۲-J۱۸ (انواع پنومونی ها) را می توان به عنوان نتایج و پیامد های مستقیم و پذیرفته شده بیماری HIV در نظر گرفت. تعدادی از استثنائات میان رده های فوق که پیامد مستقیم HIV نیستند عبارتند از: عفونت مالاریا (B۵۰-B۵۴)، بیماری شاگاس (B۵۷)، عفونت لیشمانیاز (B۵۵)، بیماریهای گرمی (B۶۵-B۸۳).

۳- عوارض مشخص بعد از جراحی از قبیل هر نوع پنومونی، خونریزی، ترومبوفلیت، آمبولیسم، ترومبوز، سپتی سمی، ایست قلبی، نارسایی حاد کلیه، آسپیراسیون، اتلکتازی و انفارکتوس می تواند به عنوان پیامد مستقیم یک عمل جراحی در نظر گرفته شود مگر اینکه عمل جراحی مذکور در فاصله زمانی ۴ هفته قبل از مرگ یا فاصله زمانی بیشتر از ۴ هفته انجام شده باشد.

۴- پنومونی و برونکو پنومونی را می توان به عنوان عارضه منتج از هر بیماری در نظر گرفته و پذیرفت. ولی به طور ویژه برونکو پنومونی را می توان به عنوان پیامد مستقیم و مشخص بیماریهای ویرانگری از قبیل سرطان های بدخیم، سو تغذیه و بیماری های فلج کننده از قبیل صدمات مغزی و طناب نخاعی، خونریزی مغزی و ترومبوز مغزی، پولیومیلیت (فلج اطفال) و هم چنین بیماری های مسری و صدمات غیر جزیی در نظر گرفت.

۵- هر بیماری که با صفت «آمبولیک» توصیف شده یا تعریف شده باشد را می توان به عنوان پیامد مستقیم ترومبوز وریدی، فلبیت یا ترومبوفلبیت، بیماری دریچه ای قلب، فیبریلاسیون دهلیزی، تولد و زایمان، و هر عمل جراحی در نظر گرفت.

۶- هر بیماری که با عنوان «ثانویه» توصیف شده باشد بایستی به عنوان پیامد مستقیم محتمل ترین علت اولیه ثبت شده روی گواهی فوت در نظر گرفته شود.

۷- آنمی های نامشخص یا ثانویه، سوء تغذیه، ماراسموس (سوء تغذیه شدید) یا کاشکسی (ضعف شدید) را می توان به عنوان پیامد مستقیم هر سرطان بدخیم در نظر گرفت.

۸- هر نوع پیلونفریت را میتوان به عنوان پیامد انسداد ادراری در نظر گرفت. انسداد ادراری ممکن است ناشی از وضعیت هایی از قبیل هایپر پلازی پروستات یا تنگی حالب باشد

۹- سندروم نفروتیک را می توان به عنوان پیامد هر عفونت استرپتوکوکی از قبیل تب مملک، زخم گلوی استرپتوکوکی و ... در نظر گرفت.

۱۰-دهیدراسیون را می توان به عنوان پیامد هر بیماری عفونی روده ای در نظر گرفت.

۱۱-جراحی روی یک ارگان بایستی به عنوان پیامد مستقیم یک وضعیت جراحی مربوط به همان ارگان (از قبیل تومور بدخیم یا جراحت) در نظر گرفته شود. این وضعیت ممکن است در هر کجای گواهی فوت ثبت شده باشد.

Example ۲۱: A (a)kaposi`s sarcoma
B AIDS

توضیح: در این گواهی در بخش A آن هیچگونه توالی وجود ندارد و فقط یک علت در لاین a ثبت شده است لذا براساس قانون دو همان کاپوسی سارکوما به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود ولی با توجه به قانون سه کاپوسی سارکوما به عنوان پیامد ایدز می باشد که در قسمت دو گواهی ثبت شده است، لذا کاپوسی سارکوما ناشی از بیماری ایدز به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد B۲۱.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۲: A (a)cancer of ovary
B HIV disease

توضیح: در این گواهی سرطان بدخیم تخمدان به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب و کد C۵۶ به آن اختصاص می یابد. به یاد داشته باشید که همه سرطان ها پیامد بیماری HIV نیستند و فقط سرطان های ذکر شده در بند یک پیامد ها به عنوان پیامد مستقیم ناشی از HIV پذیرفته شده اند.

Example ۲۳: A (a)tuberculosis
B HIV disease

توضیح: در این گواهی در بخش یک آن هیچگونه توالی وجود ندارد و فقط یک علت در لاین a ثبت شده است لذا بر اساس قانون دو همان سل به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود. ولی با توجه به قانون سه سل به عنوان یک بیماری عفونی و پیامد ایدز می باشد که در قسمت دو گواهی ثبت شده است، لذا عفونت میوباکتریال ناشی از بیماری HIV به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد B۲۰.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۴: A (a) cerebral toxoplasmosis and herpes zoster
(b) burkitt`s lymphoma, HIV disease

توضیح: در این گواهی هیچگونه توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد. بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی توکسوپلاسموز مغزی به عنوان علت زمینه ای انتخاب میشود. ولی با توجه به قانون سه توکسوپلاسموز به عنوان یک بیماری عفونی و پیامد ایدز می باشد که در لاین b گواهی ثبت شده است، لذا بیماری های متعدد ناشی از بیماری HIV که در جای دیگری طبقه بندی شده اند به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد B۲۲.۷ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۵: A (a) bronchopneumonia
B secondary anemia and chronic lymphatic leukemia

توضیح: در این گواهی در بخش یک آن هیچگونه توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد. بر اساس قانون عمومی و قانون یک اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی برونکوپنومونی به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود. ولی با توجه به قانون سه برونکوپنومونی و آنمی ثانویه هر دو به عنوان پیامد مستقیم لوسمی لنفاتیک مزمن می باشند که در بخش دو گواهی ثبت شده است، لذا لوسمی لنفاتیک مزمن به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد C۹۱.۱ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۶: A (a) cerebral hemorrhage
(b) hypertension
(c) chronic pyelonephritis and prostatic obstruction

توضیح: در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن پیلونفریت مزمن منجر به فشار خون و آن هم منجر به خونریزی مغزی شده است. بر اساس قانون یک، علت آغازین این زنجیره یعنی پیلونفریت مزمن را به عنوان علت زمینه ای انتخاب می نماییم. ولی با توجه به قانون سه پیلونفریت مزمن را می توان به عنوان پیامد مستقیم انسداد پروستاتیک در نظر گرفت، لذا انسداد پروستاتیک به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد N۴۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۷: A (a) acute nephritis, scarlet fever

توضیح: در این گواهی در بخش A آن هیچگونه توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد. بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی نفریت حاد به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود، ولی با توجه به قانون سه نفریت حاد به عنوان پیامد مستقیم تب مخملک می باشد، لذا تب مخملک به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد A۳۸ به آن اختصاص می یابد.

Example ۲۸: A (a) nephrectomy
B clear cell carcinoma of kidney

توضیح: در این گواهی در بخش A آن هیچگونه توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد و فقط یک اقدام جراحی برداشتن کلیه در لاین a ثبت شده است، ولی در بخش B گواهی سرطان کلیه ذکر شده که شکی نیست عمل برداشتن کلیه در راستای حذف سرطان کلیه انجام شده است. لذا با توجه به قانون سه کارسینومای کلیه که در بخش B گواهی ثبت شده است به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد C۶۴ به آن اختصاص می یابد.

- Example ۲۹: A (a)acute anemia
(b)hematemesis
(c)bleeding of esophageal varices
(d)portal hypertension
B cirrhosis of liver

توضیح: در بخش A این گوهی توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن فشار خون پورتال منجر به خونریزی واریس مری منجر به استفراغ خونی منجر به آنمی حاد شده است. بر اساس قانون عمومی، علت آغازین این زنجیره یعنی فشار خون پورتال را به عنوان علت زمینه ای انتخاب می نماییم. ولی در بخش B گواهی بیماری سیروز کبدی ذکر شده است که با توجه به قانون سه فشار خون پورتال را می توان به عنوان پیامد مستقیم سیروز کبدی در نظر گرفت، لذا سیروز کبدی به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد K۷۴.۶ به آن اختصاص می یابد.

- Example ۳۰: A (a)hypostatic pneumonia
(b)cerebral hemorrhage and cancer of breast

توضیح: در این گواهی توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد. بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود. ولی با توجه به قانون سه پنومونی هیپواستاتیک را می توان به عنوان پیامد مستقیم هر کدام از بیماری های ثبت شده در قسمت های دیگر گواهی در نظر گرفت، که در این گواهی دو وضعیت در لاین b ثبت شده و کدگذار بایستی اولین وضعیت یعنی خونریزی مغزی را به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد ۱۶۱.۹ را به آن اختصاص دهد.

Example ۳۱: A (a)pulmonary infarction

B left pneumonectomy for carcinoma of lung ۳ weeks ago

توضیح: در بخش A این گواهی توالی پذیرفته شده ای وجود ندارد. بر اساس قانون دو، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی انفارکتوس ریوی به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود. ولی با توجه به قانون سه، انفارکتوس ریوی را می توان به عنوان پیامد مستقیم عمل جراحی برداشتن ریه چپ در نظر گرفت که در سه هفته قبل برای بیمار انجام شده است و در بخش B گواهی ثبت شده است. از طرفی بر اساس قانون سه، عمل جراحی برداشتن ریه متعاقب کارسینومای ریه انجام شده است.، نهایتاً کارسینومای ریه را به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد C۳۴.۹ به آن اختصاص می یابد.

تغییر و تعدیل (یا اصلاح) علت انتخاب شده

علت مرگ انتخاب شده (بر طبق قوانین یاد شده در صفحات قبل) ضرورتاً نمی تواند مفیدترین و آموزنده ترین وضعیت برای جدول بندی مرگ و میرها باشد. برای مثال اگر وضعیتی مثل پیری یا تعدادی بیماری هلی عمومی مانند فشار خون یا تصلب شرایین به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب شده باشند، این موارد انتخاب شده نسبت به انتخاب تظاهر بالینی یا پیامد موارد مذکور دارای ارزش بسیار کمتری می باشند. لذا گاهی اوقات لازم است کد انتخاب شده را جهت مطابقت با نیازهای طبقه بندی تعدیل، تغییر و اصلاح گردد. همچنین در راستای این تعدیل گاهی اوقات می توان از یک کد منفرد برای دو یا چند علت مرگ مرتبط بهم استفاده نمود و یا به جای استفاده از یک علت جزئی به عنوان علت زمینه ای مرگ، می توان علت مشخص و خاص تری را انتخاب نمود.

قوانین تغییر و تعدیل که در ادامه آمده است، در نظر دارند صحت و دقت داده های مرگ و میر را بهبود بخشد، لذا باید پس از انتخاب علت آغازین مرگ، مورد استفاده قرار گیرند.

برخی قوانین تغییر و تعدیل نسبت به قوانین انتخاب کاربرد بیشتری دارند و تکرار استفاده از آنها، مفاهیم آنها را راحت تر خواهد نمود، و برای کدگذاران باتجربه این امر دشوار نخواهد بود، اما برای کددهی صحیح طی کردن فرایند انتخاب علت زمینه ای، تغییر و تعدیل آن در صورت لزوم انتخاب مجدد الزامی است.

قانون A: پیری و سایر وضعیت های بد تعریف شده (senility):

در مواردی که علت انتخاب شده مرگ در فصل هیجدهم ICD^{۱۰} قابل طبقه بندی باشد، به استثناء کد R^{۹۵} (سندروم مرگ ناگهانی نوزاد) ، و همزمان یک وضعیت دیگر غیر از وضعیت های قابل طبقه بندی در فصل هیجده (به عبارتی غیر از رده های R^{۹۴}-R^{۹۹} یا R^{۹۶}-R^{۹۹}) در گواهی فوت گزارش شده باشد، در این صورت بدون در نظر گرفتن وضعیت قابل طبقه بندی در فصل ۱۸، علت مرگ را مجدداً انتخاب نمایید. به عبارت دیگر وضعیت دارای کد R را از گواهی فوت حذف و مجدداً علت زمینه ای مرگ را بر اساس قوانین انتخاب نمایید. مگر در مواردی که حذف وضعیت (وضعیت طبقه بندی شده در فصل ۱۸) کدگذاری را تغییر دهد.

قانون B: وضعیت های جزئی (trivial conditions)

در مواردی که علت انتخاب شده، یک وضعیت جزئی و خفیف باشد که نامحتمل است این وضعیت جزئی باعث مرگ شده باشد و از طرفی وضعیت جدی تری نیز در گواهی فوت گزارش شده باشد، در این صورت مانند اینکه وضعیت جزئی گزارش نشده است، علت زمینه ای را مجدداً انتخاب نمایید. به عبارتی این وضعیت جزئی را از گواهی فوت حذف نموده و مجدداً علت زمینه ای مرگ را انتخاب نمایید.

حال اگر مرگ در نتیجه یک عکس العمل جانبی مربوط به درمان یک وضعیت جزئی باشد، عکس العمل جانبی را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

قانون C:ارتباط (Linkage)

در مواردی که علت زمینه ای انتخاب شده، توسط قانونی در طبقه بندی یا توسط یادداشت های مورد استفاده در کدگذاری علت زمینه ای مرگ، با یک یا چند وضعیت دیگر ثبت شده روی گواهی فوت ارتباط داشته باشد، کد ترکیبی مربوط به وضعیت ها را اختصاص دهید.

در مواردی که قانون ارتباط فقط برای ترکیب یک وضعیت مشخص ناشی از وضعیت دیگر باشد، فقط زمانی که رابطه علی صحیحی برای آنها گزارش شده باشد و یا بتوان از کاربرد قوانین انتخاب علت زمینه ای این رابطه صحیح را استنتاج کرد، کد ترکیبی را به گواهی فوت اختصاص دهید.

در مواردی که تضادی در ارتباط ها رخ می دهد، در آن صورت علتی را که در ابتدا انتخاب شده در نظر نگرفته (گویی که گزارش نشده است) و وضعیت هایی که انتخاب خواهند شد را با هم ترکیب کنید. ضمناً هر ارتباط دیگری که قابل اجرا است ایجاد کنید.

قانون D:وضعیت تخصصی تر (specificity)

در مواردی که علت انتخاب شده، یک وضعیت را به صورت اصطلاحات کلی توصیف می کند و اصطلاحی که اطلاعات دقیق تری را درباره محل یا ماهیت این وضعیت ارائه میکند، در گواهی فوت گزارش شده باشد، اصطلاحی که دارای اطلاعات بیشتر و تخصصی تر است را ترجیح دهید.

اغلب این قانون زمانی بکار خواهد رفت که اصطلاح کلی به صورت وصفی آورده شده و اصطلاح دقیق تر و تخصصی تر را توصیف می نماید.

قانون E: مراحل ابتدایی و انتهایی بیماری (early and late stages of disease)

در مواردی که علت انتخاب شده مرحله اولیه یک بیماری است و مرحله پیشرفته تر همان بیماری در گواهی فوت گزارش شده باشد، به مرحله پیشرفته تر بیماری کد اختصاص دهید. به عبارتی مرحله پیشرفته تر ارجح است. این قانون برای حالت مزمن یک بیماری که ناشی شده از حالت حاد همان بیماری است بکار نمی رود (حالت حاد در ایجاد مرگ ارجح است)، مگر اینکه طبقه بندی دستورالعمل های خاصی را برای این موارد ارائه نموده باشد.

قانون F: اثرات باقیمانده (sequelae)

در مواردی که علت انتخاب شده، شکل اولیه وضعیتی است که طبقه بندی برای آن رده جداگانه ای تحت عنوان (sequelae of ...) ارائه نموده است (یعنی به جا مانده از یک وضعیت که در گذشته فرد به آن مبتلا بوده است و در حال حاضر آن وضعیت وجود ندارد ولی اثرات و عوارض آن در فرد به جا مانده و ایجاد مشکل نموده است) و مدرکی وجود داشته باشد دال بر اینکه مرگ به علت اثرات باقی مانده از آن وضعیت رخ داده نه به دلیل مرحله فعال آن وضعیت، در این صورت به رده (sequelae of ...) آن وضعیت کد اختصاص دهید.

رده های (sequelae of ...) در ICD 10 عبارتند از: B۹۰-B۹۴, E۶۴.-, E۶۸, G۰۹, I۶۹, O۹۷, ۷۸۵-۷۸۹

مثال هایی از قوانین تغییر و تعدیل

مثال هایی از قانون A: پیری و سایر وضعیت های بد تعریف شده (senility)

در مواردی که علت انتخاب شده مرگ در فصل هیجدهم ICD^{۱۰} قابل طبقه بندی باشد، به استثناء کد R^{۹۵} (سندروم مرگ ناگهانی نوزاد)، و همزمان یک وضعیت دیگر غیر از وضعیت های قابل طبقه بندی در فصل ۱۸ (به عبارتی غیر از رده های R^{۹۴}-R^{۱۰۰} یا R^{۹۹}-R^{۹۶}) در گواهی فوت گزارش شده باشد، در این صورت بدون در نظر گرفتن وضعیت قابل طبقه بندی در فصل ۱۸، علت مرگ را مجدداً انتخاب کنید. به عبارت دیگر وضعیت دارای کد R را از گواهی فوت حذف و مجدداً علت زمینه ای مرگ را بر اساس قوانین انتخاب نمایید. مگر در مواردی که حذف آن وضعیت (وضعیت طبقه بندی شده در فصل ۱۸) کدگذاری را تغییر دهد.

Example ۳۲ : A (a)senility and hypostatic pneumonia
(b)rheumatoid arthritis

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از روماتوئید آرتریت منجر به پنومونی هیپواستاتیک، ولی هیچ توالی نداریم که اولین وضعیت لیست شده روی لاین a یعنی پیری را بوجود آورد، لذا بر اساس قانون دو، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی پیری را به عنوان علت زمینه ای انتخاب می کنیم. ولی با توجه به قانون A (قانون پیری و وضعیت های بد تعریف شده) پیری را در نظر نگرفته و از گواهی فوت حذف نموده و دوباره علت زمینه ای انتخاب می گردد. حال توالی فوق برقرار است و بر اساس قانون عمومی روماتوئید آرتریت را به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد M^{۰۶.۹} به آن اختصاص میابد.

Example ۳۳ : A (a)anemia
(b)splenomegaly

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از بزرگی طحال منجر به آنمی. بر اساس قانون عمومی، بزرگی طحال با کد R۱۶.۱ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد، ولی با توجه به قانون A وضعیت های دارای کد از رده های R را نباید در نظر گرفت و از گواهی حذف می گردد و دوباره علت زمینه ای را انتخاب میکنیم. حال بر اساس این قانون تنها وضعیت باقی مانده در گواهی فوت آنمی است که آنمی با کد D۶۴.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می شود. ولی با توجه به اینکه بیماری اسپلنومگالی در ارتباط با بیماری آنمی بوده و با آن ترکیب می شود، می تواند کدگذاری را تغییر داده و تعدیل کند، لذا آنمی اسپلنومگالیک را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد D۶۴.۸ به آن اختصاص می یابد.

Example ۳۴ : A (a)myocardial degeneration and emphysema
(b)senility

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از دژنراسیون میوکارده. بر اساس قانون عمومی، پیری را با کد R۵۴ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می نمائیم، ولی با توجه به قانون A وضعیت های دارای کد از رده های R را نباید در نظر بگیریم و از گواهی حذف می گردد و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم. حال با توجه به اینکه هیچ توالی دیگری وجود ندارد، بر اساس قانون دو اولین وضعیت ثبت شده بر روی لاین a یعنی دژنراسیون میوکارده را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد I۵۱.۵ به آن اختصاص می یابد.

Example ۳۵ : A (a) cough and hematemesis

توضیح: در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد. بر اساس قانون دو، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی سرفه با کد R۰۵ را به عنوان علت زمینه ای انتخاب مینمائیم. ولی با توجه به قانون A وضعیت های دارای کد از رده های R را نباید در نظر گرفت و از گواهی حذف می گردد و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم. حال با توجه به اینکه هیچ توالی دیگری وجود ندارد، تنها وضعیت باقی مانده یعنی استفراغ خونی را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد K۹۲.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۳۶ : A (a) terminal pneumonia
(b) spreading gangrene and cerebrovascular infarction

توضیح: در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد و آنها عبارتند از: (۱) گانگرن منتشر منجر به پنومونی (۲) انفارکتوس عروق مغزی منجر به پنومونی (یاد آوری: بر اساس قانون پیامد ها، پنومونی پیامد مستقیم هر بیماری دیگری می تواند باشد)
بر اساس قانون یک، علت آغازین اولین توالی یعنی گانگرن منتشر با کد R۰۲ را به عنوان علت زمینه ای انتخاب می نمائیم، ولی با توجه به قانون A وضعیت های دارای R کد را نباید در نظر گرفت و از گواهی حذف می گردد و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم. حال بر اساس قانون عمومی انفارکتوس عروق مغزی را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد I۶۳.۹ به آن اختصاص می یابد

مثال هایی از قانون B : وضعیت های جزئی (Trivial conditions)

در مواردی که علت انتخاب شده ، یک وضعیت جزئی و خفیف باشد که نامحتمل است این وضعیت جزئی باعث مرگ شده باشد ، و از طرفی وضعیت جدی تری نیز در گواهی فوت گزارش شده باشد ، در این صورت مانند اینکه وضعیت جزئی گزارش نشده است ، علت زمینه ای را مجدداً انتخاب کنید . به عبارتی این وضعیت جزئی را از گواهی فوت حذف نموده و مجدداً علت زمینه ای مرگ را انتخاب نمایید .

حال اگر مرگ در نتیجه یک عکس العمل جانبی مربوط به درمان آن وضعیت جزئی باشد ، همان عکس العمل جانبی را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید .

Example ۳۷ : A (a) dental caries
B cardiac arrest

توضیح : در بخش یک این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون عمومی ، فساد دندان با کد K۰۲.۹ به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون B (وضعیت های جزئی) بسیار نامحتمل است که فردی به دلیل بیماری فساد دندان فوت نموده باشد ، لذا اگر وضعیت دقیق تر و عینی تری در گواهی وجود دارد باید آن را کدگذاری نمائیم . بر اساس قانون B فساد دندان را در نظر نگرفته و از گواهی فوت حذف نموده و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم . حال تنها وضعیت باقی مانده روی گواهی فوت یعنی ایست قلبی که در بخش دوم گواهی ثبت شده را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۴۶.۹ به آن اختصاص می یابد . (بالاجبار آن را انتخاب می نمائیم ، چون خود ایست قلبی به عنوان روش فوت فرد بیمار است و طبق دستور العمل نباید به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب

گردد)

Example ۳۸ : A (a) Ingrowing toenail and acute renal failure

توضیح : در بخش یک این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون عمومی ،
فرو رفتن ناخن شست پا در گوشت با کد L۶۰.۰ را به عنوان علت زمینه ای انتخاب میگردد ،
ولی با توجه به قانون B (وضعیت های جزئی) بسیار نامحتمل است که فردی به دلیل فرو رفتن
ناخن شست پا در گوشت آن فوت نموده باشد ، لذا اگر وضعیت دقیق تر و عینی تری در گواهی
وجود دارد باید آن را کدگذاری نمائیم ، حال این وضعیت را در نظر نگرفته و از گواهی فوت
حذف نموده و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم . تنها وضعیت باقی مانده روی
گواهی فوت یعنی نارسایی حاد کلیه به عنوان علت زمینه ای انتخاب و کد N۱۷.۹ به آن
اختصاص می یابد.

Example ۳۹ : A (a) Intraoperative hemorrhage

(b) Tonsillectomy

(c) Hypertrophy of tonsils

توضیح : در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود دارد ، و آن عبارت است از هایپر تروفی
لوزه ها که منجر به انجام عمل برداشتن لوزه شده و در حین عمل عارضه جراحی یعنی
خونریزی حین عمل ایجاد شده است . بر اساس قانون عمومی ، بزرگی لوزه ها با کد J۳۵.۱ به
عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . ولی با توجه به قانون B بسیار نامحتمل است که فردی
به دلیل بزرگی لوزه ها فوت نموده باشد ، لذا اگر وضعیت دقیق تر و عینی تری در گواهی وجو
د دارد باید آن را کدگذاری نمائیم . پس بزرگی لوزه ها را در نظر نگرفته و از گواهی حذف
نموده و مجددا علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم . حال عارضه عمل جراحی برداشتن لوزه
یعنی خونریزی حین عمل را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد Y۶۰.۰ به آن
اختصاص می یابد.

Example ۴۰ : A (a) Bursitis and ulcerative colitis

توضیح : در بخش یک این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون دو بیماری بورسیت با کد M۷۱.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . ولی با توجه به قانون B بسیار نامحتمل است که فردی به دلیلی بیماری بورسیت فوت نموده باشد ، لذا اگر وضعیت دقیق تر و عینی تری در گواهی وجود دارد باید آن را کدگذاری نمائیم . پس بورسیت را در نظر نگرفته و از گواهی فوت حذف می نمائیم و دوباره علت زمینه ای را انتخاب میکنیم . حال تنها وضعیت باقی مانده روی گواهی فوت یعنی کولیت اولسراتیو را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد K۵۱.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۱ : A (a) Paronychia
B Tetanus

توضیح : در بخش یک این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون عمومی پارونیشیا (التهاب بافت ناخن های اطراف دست) با کد L۰۳.۰ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون B بسیار نامحتمل است که فردی به علت التهاب بافت اطراف ناخن فوت نموده باشد ، لذا اگر وضعیت دقیق تر و عینی تری در گواهی وجود دارد باید آن را کدگذاری نمائیم ، پس این وضعیت را در نظر نگرفته و از گواهی حذف نموده و دوباره علت زمینه ای را انتخاب می نمائیم . حال تنها وضعیت باقی مانده روی گواهی فوت یعنی کزاز که در بخش دوم گواهی ثبت شده را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد A۳۵ به آن اختصاص می یابد.

مثال هایی از قانون C: ارتباط (Linkage) و ترکیب

در مواردی که علت زمینه ای انتخاب شده، توسط قانونی در طبقه بندی یا توسط یادداشت های مورد استفاده در کدگذاری علت زمینه ای مرگ، با یک یا چند وضعیت دیگر ثبت شده روی گواهی فوت ارتباط داشته باشد، کد ترکیبی وضعیت را اختصاص دهید.

در مواردی که قانون ارتباط فقط برای ترکیب یک وضعیت مشخص ناشی از یک وضعیت دیگر باشد، کد ترکیبی را به گواهی فوت اختصاص دهید آن هم فقط زمانی که رابطه علی صحیحی برای آنها گزارش شده باشد و یا بتوان از کاربرد قوانین انتخاب علت زمینه ای این رابطه صحیحی را استنتاج کرد.

در مواردی که تضادی در ارتباط ها رخ می دهد، در آن صورت علتی را که در ابتدا انتخاب شده در نظر نگرفته (گویی که گزارش نشده است) و وضعیت هایی که انتخاب خواهند شد را باهم ترکیب کنید. ضمناً هر ارتباط دیگری که قابل اجرا است ایجاد کنید.

Example ۴۲ : A (a) Intestinal obstruction
(b) Femoral hernia

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از فتق رانی منجر به انسداد روده. بر اساس قانون عمومی، هرنی فمورال با کد K۴۱.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد، ولی با توجه به قانون C (ترکیب وضعیت های مرتبط به هم) در ICD۱۰ کد ترکیبی برای فتق رانی به همراه انسداد روده ای تدارک دیده شده و ارجح است، لذا آن را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد K۴۱.۳ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۳ : A (a) Right bundle-branch block and Chagas' disease

توضیح : در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد. بر اساس قانون دو ، بلوک شاخه باندلی سمت راست قلب با کد ۱۴۵.۱ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C در ICD۱۰ کد ترکیبی برای بیماری شاگاس به همراه درگیری های قلبی در نظر گرفته شده و ارجح است ، لذا آن را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد B۵۷.۲ به آن اختصاص می یابد

Example ۴۴ : A (a) Acute myocardial infarction
(b) Atherosclerotic heart disease
(c) Influenza

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از بیماری آترواسکلروتیک قلبی که منجر به انفارکتوس حاد میوکارد شده است (چون آنفولانزا علل بالایی خود را نمی تواند به وجود آورد لذا از زنجیره علل حذف می گردد). بر اساس قانون یک بیماری آترواسکلروتیک قلبی با کد ۱۲۵.۱ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد. ولی با توجه به قانون C بیماری آترواسکلروتیک قلبی با انفارکتوس حاد میوکارد ارتباط پیدا می کند ، لذا بر اساس قانون ارتباط بین این دو بیماری ، کد مربوط به انفارکتوس حاد میوکارد ارجح است و آن را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۲۱.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۵ : A (a) Cerebral infarction and hypostatic pneumonia
(b) Hypertension and diabetes
(c) Atherosclerosis

توضیح : در این گواهی چند توالی پذیرفته شده وجود دارد و اولین توالی پذیرفته شده آن عبارت است از آترواسکلروز منجر به فشار خون و آن هم منجر به انفارکتوس مغزی . بر اساس قانون یک ، آترواسکلروز با کد ۱۷۰.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C آترواسکلروز انتخاب شده ترکیب می شود با فشار خون و آن نیز با انفارکتوس مغزی ترکیب می گردد . لذا بر اساس جدول ارتباط ، انفارکتوس مغزی را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۶۳.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۶ : A (a) Cardiac dilatation and renal sclerosis
(b) Hypertension

توضیح : در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد و که عبارتند از : (۱) فشار خون منجر به دیلاتاسیون قلبی و (۲) فشار خون منجر به اسکروز کلیوی . بر اساس قانون یک ، علت آغازین اولین توالی یعنی فشار خون با کد ۱۱۰ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C فشار خون انتخاب شده ترکیب می شود با دیلاتاسیون قلبی و آن نیز با اسکروز کلیوی ترکیب می گردد . لذا تمام وضعیت ها با هم ترکیب می شود و بیماری فشار خونی قلب و کلیه را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۱۳.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۷ : A (a) Stroke
(b) Atherosclerosis and hypertensive heart disease

توضیح : در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارتند از (۱) آترواسکلروز منجر به سکته و (۲) بیماری فشار خونی منجر به سکته . بر اساس قانون یک علت آغازین اولین توالی یعنی آترواسکلروز با کد ۱۷۰.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد. ولی با توجه به قانون C آترواسکلروز با بیماری فشار خونی قلب ترکیب می گردد و بیماری فشار خونی قلب که وضعیت ارجح در این ترکیب است ، با کد ۱۱۱.۹ به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب می

Example ۴۸ : A (a) Stroke and hypertensive heart disease
(b) Atherosclerosis

توضیح : در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارتند از (۱) آترواسکلروز منجر به سکت (۲) آترواسکلروز منجر به بیماری فشار خونی قلب . بر اساس قانون عمومی ، آترواسکلروز با کد J۷۰.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C آترواسکلروز انتخاب شده با سکت ترکیب می گردد . بر اساس قوانین ارتباط در این ترکیب سکت ارجح است و آن را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد J۶۴ به آن اختصاص می یابد.

Example ۴۹ : A (a) Secondary polycythemia
(b) Pulmonary emphysema
(c) chronic bronchitis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارت است از برونشیت مزمن منجر به آمفیزم ریوی و آن هم منجر به پلی سیتمی ثانویه . بر اساس قانون عمومی ، برونشیت مزمن با کد J۴۲ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . ولی با توجه به قانون C برونشیت مزمن با آمفیزم ریوی ترکیب می شود و وضعیت ترکیبی برونشیت مزمن انسدادی را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد J۴۴.۸ به آن اختصاص می یابد.

Example ۵۰ : A (a) cardiac dilatation
(b) Hypertension
B Atrophy of the kidneys

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارت است از فشار خون منجر به دیلاتاسیون قلبی . بر اساس قانون عمومی ، فشار خون با کد ۱۱۰ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C فشار خون انتخاب شده با دیلاتاسیون قلبی و آن نیز با آتروفی کلیوی ترکیب می گردد. لذا تمام وضعیت ها باهم ترکیب می شود و بیماری فشار خونی قلب و کلیه را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۱۳.۹ به آن اختصاص می یابد.

- Example ۵۱ : A (a) Bronchopneumonia (aspiration)
(b) Convulsions
(c) Tuberculous meningitis
B Pulmonary tuberculosis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارت است از مننژیت سلی منجر به تشنج و آن هم منجر به برونکوپنومونی . بر اساس قانون عمومی ، علت آغازین این توالی یعنی مننژیت سلی با کد *G۰۱ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون C مننژیت سلی انتخاب شده یک تظاهر بیماری سل است (کد ستاره دار) و در زمانی که سل ریوی ذکر شده باشد مننژیت به عنوان علت زمینه ای انتخاب نمی شود ، لذا خود سل ریوی که در بخش دو گواهی ثبت شده است به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد A۱۶.۲ به آن اختصاص می یابد .

- Example ۵۲ : A (a) Occipital fracture
(b) Fall following epileptic convulsions

توضیح: در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارتند از (۱) سقوط منجر به شکستگی استخوان پس سری و (۲) تشنجات صرعی منجر به شکستگی استخوان پس سری. بر اساس قانون یک، علت آغازین اولین توالی یعنی سقوط را با کد W۱۹.۱ به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب می گردد، ولی با توجه به قانون C سقوط با تشنجات صرعی مرتبط است، لذا تشنجات صرعی را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد G۴۰.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۵۳: A (a) Cardiac arrest
B Chagas' disease

توضیح: در بخش یک این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد. بر اساس قانون عمومی، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی ایست قلبی با کد I۴۶.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد. ولی با توجه به قانون C ایست قلبی با بیماری شاگاس ترکیب می گردد. لذا وضعیت ها باهم ترکیب می شود و بیماری شاگاس به همراه درگیری قلب به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد B۵۷.۲ به آن اختصاص می یابد.

مثال هایی از قانون D: وضعیت تخصصی تر (Specificity)

در مواردی که علت زمینه ای انتخاب شده، یک وضعیت را به صورت اصطلاحات کلی توصیف می کند و اصطلاحی که اطلاعات دقیق تری را درباره محل یا ماهیت این وضعیت ارائه می کند، در گواهی فوت گزارش شده باشد، اصطلاحی که دارای اطلاعات بیشتری است (تخصصی تر) را ترجیح دهید. این قانون اغلب زمانی به کار خواهد رفت که اصطلاح کلی به صورت وصفی آورده می شود و اصطلاح دقیق تر را توصیف می نماید.

Example ۵۴ : A (a) Cerebral infarction
(b) Cerebrovascular accident

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از حادثه عروق مغزی منجر به انفارکتوس مغزی . بر اساس قانون عمومی ، حادثه عروق مغزی با کد ۱۶۴ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون D (کدگذاری وضعیت تخصصی تر یک بیماری) حادثه عروق مغزی یک اصطلاح کلی است و انفارکتوس مغزی اصطلاح دقیق تر و تخصصی تری است برای حادثه عروق مغزی ، لذا انفارکتوس مغزی به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۶۳.۹ به آن اختصاص می یابد .

Example ۵۵ : A (a) Rheumatic heart disease , mitral stenosis

توضیح : در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون عمومی ، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی بیماری روماتیسمی قلب با کد ۱۰۹.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی بیماری روماتیسمی قلب یک اصطلاح کلی است و تنگی دریچه میترال قلب اصطلاح دقیق تر و تخصصی تر است برای بیماری روماتیسمی قلب ، لذا تنگی میترال به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد ۱۵۰.۰ به آن اختصاص می یابد .

Example ۵۶ : A (a) Meningitis
(b) Tuberculosis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از سل منجر به مننژیت . بر اساس قانون عمومی ، سل با کد A۱۶.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون D این دو بیماری رابطه علتی صحیحی با هم دارند ، لذا اگر اصطلاح مننژیت سلی را انتخاب کنیم اصطلاح دقیق تر و تخصصی تری را انتخاب نموده ایم . پس مننژیت سلی به عنوان

علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد A۱۷.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۵۷ : A (a) Severe hypertension in pregnancy
B Eclamptic convulsions

توضیح : در این گواهی توالی پذیرفته شده وجود ندارد . بر اساس قانون عمومی ، اولین وضعیت ثبت شده روی لاین a یعنی فشار خون شدید در دوران حاملگی با کد O۱۶ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . ولی با توجه به قانون D بیماری اکلامپسی و تشنجات مربوط به آن در بخش دو گواهی ثبت شده و نسبت به فشار خون حاملگی واژه تخصصی تری است ، لذا اکلامپسی به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد O۱۵.۰ به آن اختصاص می یابد.

Example ۵۸ : A (a) Aneurysm of aorta
(b) Syphilis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از سیفلیس منجر به آنوریسم آئورت . بر اساس قانون عمومی ، سیفلیس با کد A۵۳.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون D این دو بیماری رابطه علتی صحیحی با هم دارند ، لذا اگر اصطلاح آنوریسم آئورت ناشی از سیفلیس را انتخاب نمائیم ، اصطلاح دقیق تر و تخصصی تر را انتخاب نموده ایم . پس آنوریسم سیفلیسی آئورت به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد A۵۲.۰ به آن اختصاص می یابد .

Example ۵۹ : A (a) Pericarditis
(b) Uremia and pneumonia

توضیح: در این گواهی دو توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارتند از (۱) اورمی منجر به پریکاردیت و (۲) پنومونی منجر به پریکاردیت. بر اساس قانون یک، علت آغازین اولین توالی یعنی اورمی با کد N۱۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد، ولی با توجه به قانون D این دو بیماری رابطه علتی صحیحی با هم دارند، لذا اگر اصطلاح پریکاردیت ناشی از اورمی را انتخاب نمائیم، اصطلاح دقیق تر و تخصصی تری را انتخاب نموده ایم. پس پریکاردیت اورمیک به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد N۱۸.۸ به آن اختصاص می یابد.

مثالهایی از قانون E: مراحل ابتدایی و انتهایی بیماری (Early and Late Stages of disease)

در مواردی که علت انتخاب شده مرحله اولیه یک بیماری است و مرحله پیشرفته تر همان بیماری در گواهی فوت گزارش شده باشد، به مرحله پیشرفته تر بیماری کد اختصاص دهید، به عبارتی مرحله پیشرفته تر ارجح است. این قانون برای حالت مزمن بیماری که ناشی شده از حالت حاد همان بیماری است بکار نمی رود (حالت حاد در ایجاد مرگ ارجح است)، مگر اینکه طبقه بندی دستورالعمل های خاصی را برای این موارد ارائه کرده باشد

Example ۶۰ : A (a) Tertiary syphilis
(b) Primary syphilis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارت است از مرحله اولیه سیفلیس منجر به مرحله سوم سیفلیس ، بر اساس قانون عمومی ، سیفلیس اولیه با کد A۵۱.۰ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . ولی با توجه به قانون E (کدگذاری مرحله نهایی یک وضعیت) سیفلیس مرحله سوم به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد A۵۲.۹ به آن اختصاص می یابد .

Example ۶۱ : A (a) Eclampsia during pregnancy
(b) Pre- eclampsia

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از پره اکلامپسی منجر به اکلامپسی . بر اساس قانون عمومی ، پره اکلامپسی با کد O۱۴.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد ، ولی با توجه به قانون E اکلامپسی به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد O۱۵.۰ به آن اختصاص می یابد .

Example ۶۲ : A (a) Chronic myocarditis
(b) Acute myocarditis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از میوکاردیت حاد منجر به میوکاردیت مزمن . بر اساس قانون عمومی ، میوکاردیت حاد با کد I۴۰.۹ به عنوان علت زمینه ای انتخاب می گردد . با توجه به استثناء قانون E در خصوص وضعیت های حاد و مزمن ، میوکاردیت حاد نسبت به میوکاردیت مزمن در ایجاد مرگ ارجح تر و واقعی تر است ، پس همان میوکاردیت حاد به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب می گردد .

Example ۶۳ : A (a) Chronic nephritis
(b) Acute nephritis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن هم عبارت است از نفریت حاد منجر به نفریت مزمن . بر اساس قانون عمومی نفریت حاد با کد N۰۰.۰ به عنوان علت زمینه ای انتخاب میگردد ، ولی با توجه به قانون E نفریت مزمن نامشخص را به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد N۰۳.۹ به آن اختصاص می یابد.

دستورالعمل : وقتی سندروم نفروتیک حاد به عنوان علت آغازین سندروم نفروتیک مزمن گزارش شده باشد ، سندروم نفروتیک مزمن را به عنوان علت زمینه ای انتخاب نمائید.

مثال هایی از قانون F: اثرات باقی مانده (Sequelae)

در مواردی که علت انتخاب شده ، شکل اولیه وضعیتی است که طبقه بندی برای آن رده جداگانه ای تحت عنوان «Sequelae of ...» ارائه نموده است (یعنی اثرات به جا مانده از یک وضعیت که فرد در گذشته به آن مبتلا بوده است و در حال حاضر آن وضعیت وجود ندارد ولی اثرات و عوارض آن در فرد به جا مانده و ایجاد مشکل نموده است) و مدرکی وجود داشته باشد دال بر اینکه مرگ به علت اثرات باقی مانده از آن وضعیت رخ داده نه به دلیل مرحله فعال آن وضعیت ، در این صورت به رده «Sequelae Of ...» آن وضعیت کد اختصاص

دهد .
رده های «Sequelae Of ...» در ICD۱۰ عبارتند از :

{B۹۰-B۹۴ , E۶۴.- , E۶۸ , G۰۹ , I۶۹ , O۹۷ , Y۸۵-Y۸۹}

Example ۶۴ : A (a) Pulmonary fibrosis
(b) Old pulmonary tuberculosis

توضیح: در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از سل ریوی قدیمی منجر به فیروز ریوی . بر اساس قانون عمومی ، بایستی سل ریوی قدیمی را به عنوان علت آغازین زنجیره مرگ انتخاب نمائیم ، ولی چون این سل در گذشته وجود داشته و در حال حاضر بیماری سل در حالت فعال گزارش نشده است ، لذا بر اساس قانون F ، پیامد و عوارض سل ریوی (نه خود سل ریوی) به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد B۹۰.۹ به آن اختصاص می یابد.

Example ۶۵ : A (a) Bronchopneumonia
(b) Curvature of spine
(c) Rickets in childhood

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد که عبارت است از راشیتیس دوران بچگی منجر به ایجاد انحنای ستون فقرات و آنهم منجر به برونکوپنومونی شده است . بر اساس قانون عمومی ، بایستی راشیتیس دوران بچگی را به عنوان علت آغازین زنجیره مرگ انتخاب نمائیم ، ولی چون این راشیتیس در گذشته وجود داشته و در حال حاضر به صورت فعال گزارش نشده است ، لذا بر اساس قانون F ، پیامد و عوارض بیماری راشیتیس (نه خود بیماری راشیتیس) به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد E۶۴.۳ به آن اختصاص می یابد .

Example ۶۶ : A (a) Hydrocephalus
(b) Old Tuberculous meningitis

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از مننژیت سلی منجر به هیدروسفالی . بر اساس قانون F ، هیدروسفالی به عنوان پیامد مننژیت سلی بوده ، لذا پیامد مننژیت سلی (نه خود مننژیت سلی) به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد B۹۰.۰ به آن اختصاص می یابد .

Example ۶۷ : A (a) Hypostatic pneumonia
(b) Hemiplegia
(c) Cerebrovascular accident (۱۰ years)

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از حادثه عروق مغزی (در ده سال قبل) منجر به همی پلژی و آن هم منجر به پنومونی هیپواستاتیک شده است . بر اساس قانون عمومی ، بایستی حادثه عروق مغزی قدیمی (ده سال گذشته) به عنوان علت آغازین زنجیره مرگ انتخاب می گردد ولی چون این وضعیت در گذشته وجود داشته و در حال حاضر در حالت فعال گزارش نشده است و پیامد های آن منجر به فوت فرد شده است ، لذا بر اساس قانون F ، پیامد حادثه عروقی مغزی (نه خود حادثه عروقی مغزی) به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد I۶۹.۴ به آن اختصاص می یابد .

Example ۶۸ : A (a) Chronic nephritis
(b) Scarlet fever

توضیح : در این گواهی یک توالی پذیرفته شده وجود دارد و آن عبارت است از تب مXMLک منجر به نفریت مزمن (چون نفریت از نوع مزمن است نتیجه می گیریم که بیمار برای زمان طولانی است که با بیماری نفریت درگیر است ، لذا بیماری تب مXMLک که عامل ایجاد آن است باید در زمان طولانی تری قبل از آن بوجود آمده باشد . به عبارتی بیماری تب مXMLک در مرحله فعال نبوده و بسیار قدیمی است) . بر اساس قانون عمومی ، بایستی تب مXMLک قدیمی به عنوان علت آغازین زنجیره مرگ انتخاب گردد . ولی چون این وضعیت در گذشته وجود داشته و در حال حاضر تب مXMLک در حالت فعال گزارش نشده است ، لذا بر اساس قانون F ، پیامد تب مXMLک به عنوان علت زمینه ای نهایی انتخاب و کد B۹۴.۸ (پیامد بیماری عفونی انگلی مشخص) به آن اختصاص می یابد .

جدول یک : چکیده ای از ارتباطات و ترکیبات شماره های کد

روابط بسیار غیر محتمل (تقریبا غیر ممکن):

a) بسیار غیر محتمل است که یک بیماری عفونی یا انگلی (A۰۰-B۹۹) ناشی شده از بیماری دیگری که در این فصل قرار نمی گیرد گزارش شود ، به استثناء بیماری های عفونی زیر:

-اسهال و گاسترو انتریتی که منشا عفونی دارد (A۰۹)

-سپتی سمی (A۴۰-A۴۱)

-بادسرخ (A۴۶)

-گانگرن گازی (A۴۸.۰)

-آنژین وینسنت (A۶۹.۱)

-بیماری های قارچی (B۳۵-B۴۹)

-هر بیماری عفونی ممکن است پذیرفته شود به عنوان «ناشی شده از» ۱-اختلالات مکانیسم ایمنی بدن از قبیل بیماری ایدز ؛ ۲-اختلالات سیستم ایمنی پیرو شیمی درمانی یا رادیوتراپی ؛ ۳-و تومور های سازگار با سیستم ایمنی مثل لنفوم های بدخیم .

-عفونت های واریسلایی و زونا (B۰۱-B۰۲) ممکن است به عنوان ناشی شده از انواع دیابت ، سل و سرطان های لنفی پذیرفته شوند .

b) بسیار غیر محتمل است که یک سرطان بدخیم از هر بیماری دیگری ناشی شود ، به استثناء بیماری ایدز که می تواند سرطان ایجاد نماید .

c) بسیار غیر محتمل است که هموفیلی (D۶۸.۲-D۶۸.۰, D۶۷, D۶۶) از بیماری دیگری ناشی شود .

d) بسیار غیر محتمل است که دیابت ها (E۱۰-E۱۴) از بیماری دیگری ناشی شوند ، به استثناء بیماری های زیر که میتوانند دیابت را ایجاد کنند:

-هموکروماتوز (E۸۳.۱)

-بیماری بانکراس (K۸۵-K۸۶)

-نئوپلاسم های پانکراس (D۳۷.۷, D۱۳.۷, D۱۳.۶, C۲۵.-)

-و سوء تغذیه (E۴۶-E۴۰)

e) بسیار غیر محتمل است که تب روماتیسمی یا بیماری روماتیسمی قلب از بیماری دیگری ناشی شوند، به غیر از بیماری های زیر که میتوانند تب روماتیسمی یا بیماری روماتیسمی قلب را ایجاد نمایند:

-تب مخملک (A۳۸)

-سپتی سمی استرپتوکوکی (-A۴۰)

-زخم گلوی استرپتوکوکی (J۰۲.۰)

-التهاب حاد لوزه ها (-J۰۳)

f) بسیار غیر محتمل است که یک وضعیت فشارخونی از یک نئوپلاسم ناشی شود به استثناء نئوپلاسم های زیر که می توانند وضعیت فشار خونی را ایجاد نمایند:

-نئوپلاسم های غدد درون ریز

-نئوپلاسم های کلیه

-تومورهای کارسینوئید

g) بسیار غیر محتمل است که بیماری مزمن ایسکمیک قلب (رده های ۱۲۵, ۱۲۰) از سرطان ها ناشی شود.

h) بسیار غیر محتمل است که هر بیماری عروق مغزی (۱۶۹-۱۶۰) از یک بیماری سیستم گوارشی (K۹۹-K۰۰) یا اندوکاردیت (۱۳۳-۱۳۸, ۱۰۹.۱, ۱۰۸-۱۰۵) ناشی شوند. به استثناء آمبولیسم مغزی

قابل طبقه بندی در رده های ۱۶۶-۱۶۵ یا خونریزی داخل جمجمه ای (۱۶۲-۱۶۰) که می توانند از بیماری های مذکور بوجود آیند.

i) بسیار غیر محتمل است که وضعیت توصیف شده با صفت «آترواسکلروتیک» یا (آتریواسکلروتیک) از سرطان ناشی شود.

j) بسیار غیر محتمل است که بیماری آنفولانزا (J۱۱-J۱۰) از هر بیماری دیگری ناشی شود.

k) بسیار غیر محتمل است که یک آنومالی مادرزادی (Q۹۹-Q۰۰) از بیماری دیگر وابسته به شخص (بیماری های اکتسابی) ناشی شود ، هم چینی ناری .

l) بسیار غیر محتمل است که وضعیتی که تاریخ شروع آن X استناشی شود از وضعیتی که تاریخ شروع آن Y است ، زمانی که واقعه X زودتر از واقعه Y اتفاق افتاده باشد .

m) بسیار غیر محتمل است که یک تصادف (X۵۹-۷۰۱) از هر علت دیگری خارج از فصل ۲۰ ناشی شود ، به استثناء بیماری صرع (G۴۰-G۴۱) که می تواند صرع را ایجاد نماید .

مرحله حاد یا نهایی بیماری های دستگاه گردش خون که به صورت ناشی شده از نئوپلاسم های بدخیم ، دیابت ها یا آسم گزارش می شوند ، بایستی به عنوان یک توالی قابل قبول پذیرفته شوند اگر در بخش یک گواهی ثبت شده باشند . وضعیت های ذیل به عنوان مرحله حاد یا نهایی بیماری های دستگاه گردش خون در نظر گرفته می شوند:

۱۲۱-۱۲۲	انفارکتوس حاد میوکارد
۱۲۴.-	سایر بیماری های حاد ایسکمیک قلب
۱۲۶.-	آمبولی ریه
۱۳۰.-	پریکاردیت حاد
۱۳۳.-	اندوکاردیت حاد و تحت حاد
۱۴۰.-	میوکاردیت حاد
۱۴۴.-	بلوک بطنی -دهلیزی و شاخه باندل چپ
۱۴۵.-	سایر اختلالات هدایت جریان قلب
۱۴۶.-	ایست قلبی
۱۴۷.-	تاکیکاردی پاروکسیمال
۱۴۸.-	فلوتر و فیبریلاسیون دهلیزی
۱۴۹.-	سایر آریتمی های قلبی
۱۵۰.-	نارسایی قلبی
۱۵۱.۸	سایر وضعیت های بیمارگونه و بد تعریف شده قلبی
۱۶۸-۱۶۰	بیماری های عروق مغزی به استثناء ۱۶۷.۵-۱۶۷.۰ , ۱۶۷.۹

